

Csapó Endre

Brüsszelben is győzni kell

Megjelent a Magyar Élet 2014. június 5-i számában

Az Európai Unió egységének útja-módja többféle lehet, attól függően, hogy a kontinensnek milyen alkotó elemeit akarják döntési tényezővé tenni. A rendelkezésre álló részelemek szerint elképzelhető: az államok uniója, a nemzetek uniója, a politikai pártok csoportosulása, gazdasági régiók kialakítása. Mindezek felett illetve esetében lehet a szerkezet konföderáció és lehet föderáció, függően attól, hogy milyen mértékű szuverenitás megy át a részekről a közösbe.

A romjaiból felemelkedése során Európa nyugati része nem a politikai, hanem a gazdasági összefogásban találta meg a közös utat. Létrehozták az *Európai Szén- és Acélközösséget* 1951-ben, amit kiterjesztettek a teljes gazdasági térre is 1957-ben. A *Római Szerződés* aláírásával létrehozták az *Európai Gazdasági Közösséget*. Megszüntették az egymással szembeni vámokat. A külső országokkal szemben vámuniót alakítottak ki az áruk és a szolgáltatások szabad áramlását biztosítva. Közös versenypolitikát dolgoztak ki, ezzel óvták a versenyt a torzulástól, ezen kívül közös politikát alakítottak ki a mezőgazdaság és a közlekedés terén. Koordinálták az egyes országok gazdaságpolitikáját és jogharmonizációra törekedtek. Ez az egyes nemzetközi piacokon a versenyfeltételek egységesítését szolgálta. A kezdet tehát a **gazdasági** követelményekre alapult.

Ma előttünk áll egy bonyolult bürokráciával igazgatott, **politikai** pártok csoportosulásával működtetett parlamentben törvénykező szervezet, amely államok uniójaként határozza meg magát. Felépítménye kialakításában követi az általános parlamenti állam mintáját: a politikai pártok kizárólagos törvényalkotási és hatalomgyakorlási privilégiumára alapított rendszert, és ennek alapján működik kvázi-kormányként az *Európai Bizottság*. Itt vagy az elhanyagolva, ugyanis ennek a szervnek nincsen hatalomgyakorlási jogosultsága, de az internacionalisták nagyon akarják, hogy legyen. Akkor lesz ilyen, ha létrejön az európai szuperállam, amiben minden tagállami szuverenitás felolvad. Ez ma a baloldaliak és neoliberalisták idealizmusa. A tagállamok eltorzításának menetrendje.

A mai Európai Unióban nagyobb jelentőségű a politikai hovatartozás, mint a gazdasági érdekek védelme, hiszen éppen ezek ellenében szolgálja az Európai Unió a pénzügyi hatalmasságokat – a *Világbankot* és a *Nemzetközi Pénzalapot*. Az uralkodó politikai krédó a *liberalizmus*, annak is a legdurvább változata, a *neoliberalizmus*, ami a 70-es években indult el tarolójára Mr. Reagan és Mrs. Thatcher nevéhez, idejéhez kötötte.

Ennek az ideológiának gazdasági térhódítása és politikai képviselője európauniós elkötelezettséggé vált az unión belüli internacionalista elvű politikai pártok többségi helyzetbe jutásával. Törekvésük nyíltan és határozottan központi kormányzat alatt működtetendő *Európai Egyesült Államok* létesítése. Innét ered az Unió vezetői részéről megnyilvánuló minden magyarellen, Orbán-ellenes lerohanás.

Az Európai Unióba bejutott politikusok világnézeti egyezőség alapján összezárva képeznek uniós parlamenti tömböket. Ilyen a jobbközép, kereszténydemokrata pártokat tömörítő *Európai Néppárt*, ebbe tartozik a Fidesz-KDNP képviselőcsoport, *jobbközépnek* is *konzervatívnak* is nevezik. A baloldaliak, internacionalisták és kommunistáké a *Szocialisták*

és Demokraták Progresszív Szövetsége. Eddig ebből a baloldaltól került ki az Unió vezetősége. Ez a mostani választási eredményekkel megváltozhat.

„Nem tudnak beletörődni a neoliberális–szocialista csoportok a Fidesz–KDNP európai parlamenti győzelmébe, és egy méltatlan vita egyik főszereplőjévé tették Orbán Viktor kormányfőt, hogy éket verjenek a győztes, de abszolút többséget nem szerző Európai Néppárt sorai közé....” – közli a Magyar Nemzet.

Érthető, hogy az EP-baloldal kirohan Orbán ellen, mert tudják, hogy most neki áll a zászló, megerősödött a baloldallal szembeni ellenállás, aminek a magyar miniszterelnök fontos szereplője lehet. Uniós körökben az okoz izgalmat, hogy ki lesz az *Európa Bizottság* elnöke. Ezzel kapcsolatban kérdezték Orbán Viktort, aki figyelmeztet, hogy tisztázzuk előbb, milyen elvi álláspontot követeljünk meg a megválasztandó vezető személytől. Magyarország számára – mint mondta – a legfontosabb kérdés az alkotmányos identitás kérdése, mert az elmúlt időszakban az uniós intézmények felhatalmazás nélkül folyamatosan próbáltak mindig kicsit túlmenni azokon a határokon, amelyeket az uniós jog számukra megszab. *„Ennek véget kell vetni. Ezért nem támogatjuk az automatikus jelölést sem”* – jelentette ki a miniszterelnök, aki szerint az uniós szerződést pontosan, szigorúan, „jogi kíméletlenséggel” be kell tartani, a lopakodó szerződésmódosítást pedig abba kell hagyni. Orbán Viktor szerint ha most az Európai Tanács elfogadná, létrehozná azt az automatizmust, hogy az EP-választáson győztes párt által javasolt jelöltet teszi meg saját jelöltjének az Európai Bizottság élére, azzal felhatalmazás nélkül módosítaná a szerződést. A kormányfő úgy fogalmazott, hogy most higgadságra, nyugalomra van szükség, és csak utána jöhetnek a személyi javaslatok. Reagált a miniszterelnök azokra a megjegyzésekre is, amelyekkel szociáldemokrata és liberális politikusok bírálták a választás után az Európai Néppárton belül a Fideszt és a Silvio Berlusconi vezette olasz Hajrá Olaszországot. *„Európában sok mindennek meg kell változnia, ha azt akarjuk, hogy ez a kontinens sikeres legyen. Több tisztelettel kell lennünk egymás iránt. A nemzetállamoknak is több tiszteletet kell adni, az európai pártoknak is, meg időnként a vezetőknek is”* – húzta alá Orbán Viktor.

Nagy támogatót kapott a magyar miniszterelnök a brit kollégája részéről.

A Financial Times című lap értesülése szerint **David Cameron** más jelöltekkel is előállt, **Jean-Claude Juncker** helyett **Enda Kenny** ír, **Donald Tusk** lengyel, valamint **Jyrki Katainen** finn miniszterelnököt is szívesen látná az Európai Bizottság élén. A brit kormányfő a brit EU-tagság jövőjéről szóló, 2017-ben esedékes népszavazásra való tekintettel állítólag azt szeretné, ha egy „szimpatikus” elnöke lenne a bizottságnak Juncker helyett, akinek az euró köré épülő egységes Európáról vallott nézetei nem csengenek egybe a brit közvéleményével. A volt luxembourgi miniszterelnök „teljesen elfogadhatatlan” London számára – mondta Cameron párttársainak. Arról is szólt, hogy mind Juncker, mind pedig szociáldemokrata ellenlábas, Martin Schulz jelölését elutasítja, mert mindkét politikus „túl föderalista”. A Reuters úgy tudja, Cameron már a hétvégén felvette a kapcsolatot más állam-, illetve kormányfőkkel, hogy alternatívákról egyeztessen velük. **Jean-Claude Juncker**nek az Európai Bizottság elnökévé való jelölése ellen lobbizik a brit kormányfő, aki Magyarországot, Litvániát, Írországot, Svédországot, Szlovéniát „és talán Németországot” látja lehetséges szövetségésének – tudta meg a Reuters hírügynökség londoni kormánykörökből. A hírügynökség szerint hat ország vezetőjével beszélt telefonon, köztük

Angela Merkel német kancellárral, **Fredrik Reinfeldt** svéd kormányfővel és **Orbán Viktor** miniszterelnökkel is. Hírügynökségek megjegyezték, amennyiben **David Cameron** a maga oldalára tudja állítani a felsorolt hat EU-tagállamot, nem lesz meg a szükséges többség Juncker jelöléséhez. **Angela Merkel** kiállt a luxembourgi politikus jelölése mellett, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az Európai Parlamentben egyetlen párt sem tudja csak a saját erejére támaszkodva meghatározni, hogy ki legyen a bizottság következő elnöke. Orbán Viktor miniszterelnök ugyanakkor jelezte, hogy nem támogatja Jean-Claude Juncker jelölését.

A jelentős ellenállás miatt valószínűtlen, hogy a néppárti Juncker elnyerheti az Európai Bizottság elnöki tisztségét – vélekedtek helyzetértékelésükben londoni stratégiai elemzők. Az *Eurasia Group* nevű globális politikai-gazdasági kockázatelemző csoport szakértőinek véleménye szerint azonban nehezen lehetne teljes mértékben figyelmen kívül hagyni az európai parlamenti választások eredményét, ezért a valószínűbb kiút az, hogy Juncker nem az Európai Bizottság, hanem **Herman Van Rompuy** utódjaként az Európai Tanács elnöke lesz.

Az Eurasia elemzői ugyancsak lehetséges jelöltnek tartják a brüsszeli bizottság elnöki posztjára **Christine Lagarde**-ot, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) vezérigazgatóját, **Enda Kenny** ír kormányfőt, **Pascal Lamy** korábbi EU-biztost, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) volt vezetőjét, vagy **Donald Tusk** lengyel miniszterelnököt.